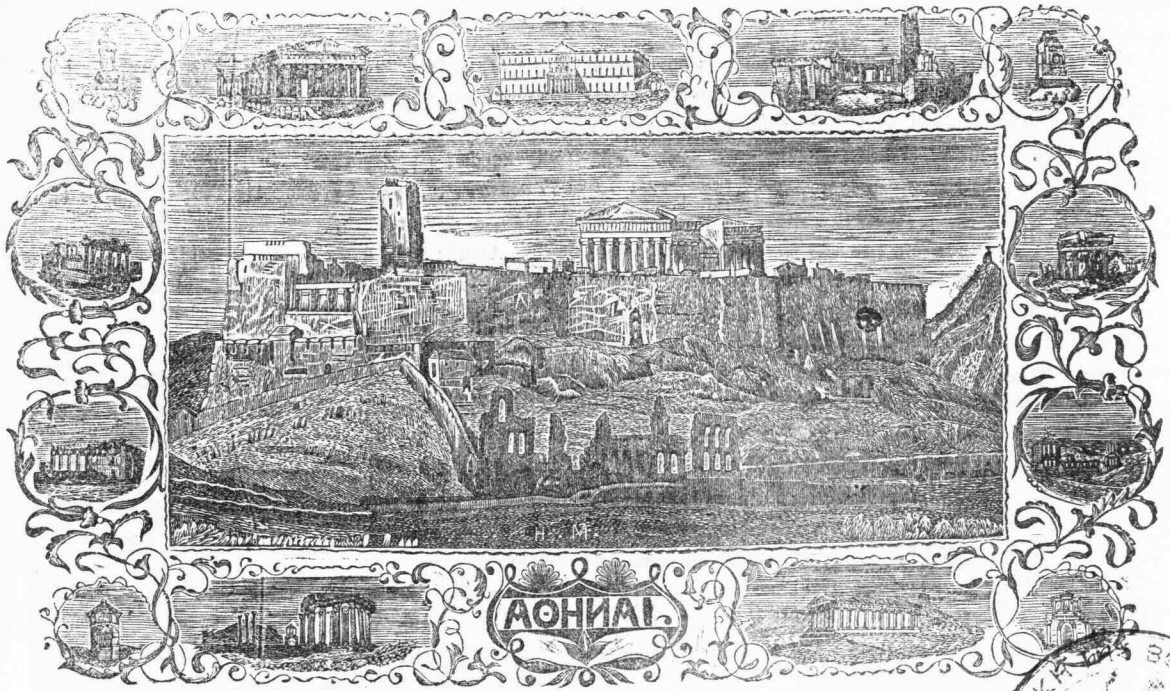

Η ΕΥΤΕΡΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΜΕ

Φυλλάδ. 45.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΣ.

Τόμος Β'.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΤΗΝ 1 ΙΟΥΛΙΟΥ 1849.

ΤΡΕΙΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑΙ.

(Συνέχεια. Ἰδὲ φυλλάδιον 44.)

Β'.

Τὴν ἐπαύριον, μετὰ νύκτα αὖπνον, νύκτα ταραχῆς καὶ ἀδημονίας, ἡ Ἰωάννα προσήρχετο τὸ πρῶτον κατὰ τὸ σύνθησις, ζητοῦσα διὰ τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ εὐσεβοῦς τοῦτου καθήκοντος νὰ εὕρῃ τὴν ἀναγκαίαν εἰς τὰς πολλὰς καὶ δυσχερεῖς φροντίδας τῆς καὶ εἰς τὰς ἀμνηχανίας καὶ τοὺς κινδύνους τῆς θέσεώς τῆς γαλήνης, ὅταν ὁ δούξ τοῦ Σουφλίου ἐνεφανίσθη ἐνώπιόν τῆς, καὶ, παριστάνων μὲ ζοφερώτατα χρώματα τὴν παροῦσαν τῶν πραγμάτων κατάστασιν, τὴν ἐβίασεν ἐπιμόνως νὰ παραιτηθῇ. Ἀλλ' ὁ λόρδος Γουλιέλμ Δωδλεῦ, ὅστις εὐρέθη παρὼν, καὶ, καθὼς εἶπαμεν ἀνωτέρω, ἐκληρονόμησεν ὅλην τὴν φιλοδοξίαν τοῦ πατρὸς του, ἀντέκρουσε τὴν πρότασιν ταύτην, ἐξελέγχων τὴν ἀδυναμίαν, ὡς ἔλεγε,

τοῦ Σουφλίου· καὶ ἡ βασίλισσα, παρασυρομένη ἀπὸ τὴν ἀγάπην τῆς πρὸς τὸν πρῶτον, παρήκουσε τὰς σοφὰς παραίνεσεις τοῦ δευτέρου.

Αἱ πρῶται ἀρχαὶ τῆς πόλεως, τὸν λόρδον δὴμαρχον ἔχουσαι ἐπὶ κεφαλῆς, προσήλθαν ἀπὸ πρωΐας, κατὰ τὴν πρόσκλησιν τῆς Ἰωάννας· καὶ ὅσα τῶν μελῶν τοῦ ἰδιαίτερου συμβουλίου δὲν εἶχαν συλληφθῇ τὴν προλαβοῦσαν, δὲν ἐβράδυναν καὶ αὐτὰ νὰ συνέλθουν εἰς τὴν συνήθη τῶν συνεδριάσεων αὐτῶν αἴθουσαν. Ἀμα καθήκοντα εἰς τὸν θρόνον τῆς, ἡ βασίλισσα διέταξε νὰ εἰσέλθουν οἱ ἀπόντες, οἵτινες καὶ ἦλθαν ἀμέσως, κρατοῦντες ὑψηλὰ τὴν κεφαλὴν, καὶ, ἀφ' ὧν ψυχρὰ τὴν ἐχαιρέτησαν, ἐκάθισαν. Ἡ βασίλισσα τότε ἐσηκώθη, καὶ ὠμίλησεν ὡς ἀκολούθως·

« Μυλῶρδοι, ὅς ἐπροσκάλεσθαι σήμερον ἐνώπιόν μου, θέλουσα νὰ συσχεθῶ μὲ τὰς ἐξυγρότητάς σας περὶ τῶν καταλλήλων μέσων εἰς κατάπαυσιν τῶν ἀτάξιων, τῶν ταραχῶν καὶ τῶν ἀνταρσιῶν τούτων, αἵτινες ἀπειλοῦν τὴν ζωὴν μου, καὶ τὴν κυριαρχικὴν ἐξουσίαν μου. Τὴν ἐξουσίαν ταύτην, δὲν ἔμπορῶ ν' ἀμφισβάζω ὅτι τὴν κατέχω νομίμως, διότι τὴν ἔχω ἀπὸ σας, μυλῶρδοι, οἵτινες ὅλοι ὁμῶς ἐνώπιόν μου τὸν ὄρκον τῆς ὑποταγῆς. Θαρρῶσα λοιπὸν ἀδιστακτικῶς εἰς τὴν πίστιν σας, πιστὴν τὴν ὑποίαν καὶ οἱ νόμοι τῆς τιμῆς καὶ ἡ σωτηρία τοῦ Κράτους

ἀποτελοῦν χρέος ἱερὸν διὰ σᾶς, ζητῶ τὴν συνδρομήν σας εἰς τὰς παρούσας δυσχερεῖς περιστάσεις.

Τότε μακρὸς καὶ ἀπαίσιος ψιθυρισμὸς ἠγέρθη εἰς τὴν συνέλευσιν.

— Καὶ πῶς ! ἐπανελάβε συγκινηθεῖσα μέχρι δακρύων ἡ Ἰωάννα, μ' ἐγκαταλείπετε τὴν ὥραν τοῦ κινδύνου; Ἀρνεῖσθε εἰς ἐμέ τὴν συνδρομήν σας;

— Μάλιστα ! ἀπεκρίθησαν πανταχόθεν.

— Προδότηι ! ἀνέκραξεν ὁ λόρδος Γουλιλφὸρδ Δῶδλεϋ, τὴν ἰδίαν σας καταδίκην ἀπηγγείλατε !

— Ὅχι, μυλόρδε, ἀπεκρίθη ὁ Σίμων Ρενάρ, ἀπ' ἐναντίας, σὺ καταδικάζεσαι ὁ ἴδιος. . . Μυλεδὴ Ἰωάννα Δῶδλεϋ, ἠκολούθησε μεγαλοφώνως, σὺ ἦτις ἤρπασες τὸν τίτλον καὶ τὰ καθήκοντα τῆς βασιλίσσης ! ἀναγορεύω ἐνώπιόν σου βασιλίσσαν τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Ἰρλανδίας τὴν βασιλόπαιδα Μαρίαν, ἀδελφὴν τοῦ ἀποδιδάσαντος βασιλέως Ἐδουάρδου τοῦ ΣΤ', καὶ θυγατέρα τοῦ αἰοδύμου Ἐρρίκου τοῦ Η'.

— Ζήτω ἡ βασιλίσσα Μαρία ! ἐπευφήμησαν πανταχόθεν εἰς τὴν αἴθουσαν.

Ὀλίγοι τινὲς, διαφωνοῦντες, ἠθέλησαν νὰ διαμαρτυρηθῶν, ἀλλ' ὁ λόρδος Πεμπρῶκ, μεγάλως ἐνθουσιασθεὶς, ἔσυρε τὸ ξίφος, καὶ, ρίπτων τὸν πῖλόν του εἰς τὸν ἀέρα, ἀνέκραξε.

— Μὰ τὸν ἐπουράνιον Θεόν ! ὁμῶς νὰ διαπεράσω μὲ τὸ ξίφος τοῦτο τὴν καρδίαν ἐκείνου ὅστις δὲν ἐπευφήμησεν καθὼς ἡμεῖς εἰς τὴν ἀναγόρευσιν τῆς βασιλίσσης Μαρίας !

— Ἀκούσατε ! ἀκούσατε ! εἶπεν ὁ Σίμων Ρενάρ. Κηρύττω ἐν πρώτοις ὅτι πᾶσα ἀντίστασις εἶναι ματαία. Ἐπειτα, ὑπόσχομαι, ἐν ὀνόματι τῆς βασιλίσσης Μαρίας, ἀμνηστίαν πλήρη καὶ τελείαν πρὸς ὅλους ὅσοι ἀναγνωρίσουν ἐλευθέρως τὴν ἐξουσίαν τῆς ἐξαιρουμένης ὁμῶς τῆς οἰκογενείας τοῦ δουκὸς τοῦ Νορθουμπερλάνδ, διότι οὗτος εἶναι ἐνοχος ἐσχάτης προδοσίας, καὶ ἡ κεφαλὴ του ἐπρογράφη . . . Μυλόρδε Σουφὸλκ, προσκαλῶ τὴν ἑξοχότητά σου νὰ παραδώσης εὐθὺς τὰς κλεῖδας τοῦ Πύργου τοῦ Λονδίνου.

— Ἰδοὺ αἱ κλεῖδες, ἀπεκρίθη ὁ δούξ.

Καὶ ἔνευσε πρὸς ἕνα τῶν κλητῆρων, ὅστις ἀπέθεσεν αὐτὰς εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ συμβουλίου.

— Πῶς, μυλόρδε ! ἀνέκραξεν ὁ Δῶδλεϋ, ὑπακούεις εἰς τοιαύτην πρόσκλησιν !

— Εἶναι περιττὸν ν' ἀντισταθῶμεν περισσότερον, ἀπεκρίθη ὁ Σουφὸλκ. Ἐλπίς πλέον δὲν εἶναι.

— Ναί, ἐλπίς πλέον δὲν εἶναι, ἐπανελάβεν ἡ Ἰωάννα. Μυλόρδοι, ἀποθέτω τὴν βασιλικὴν ἀξίαν εἰς χεῖράς σας. Εἴθε νὰ δεῖξετε πρὸς τὴν Μαρίαν περισσότεραν ἀφοσίωσιν, παρ' ὅσιν πρὸς ἐμὲ εἰδείξατε ! . . . Γουλιλφὸρδ, ἠκολούθησε, διὰ χάριν σου παρήκουσα τὴν κλίσιν τῆς καρδίας μου, καὶ ἐπράξα μέγα σφάλμα. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι δὲν ἔλαβεν ἡ Ἰωάννα Γρέϋ τὴν ἐξουσίαν, ἀλλ' ἡ Ἰωάννα Γρέϋ τὴν παρκετεῖ . . . Καὶ τὴν παρκετεῖ μετὰ χαρᾶς, τιμωρομένη διὰ τὸ ἐγκλημα ἄλλου, ἀν' ὁποῖα ταῦτα τὸ μέγα τοῦτο ἐγκλημα ἠμπορῇ νὰ ἐξαγορασθῇ διὰ τῆς ὑπακοῆς μου καὶ τῆς εὐκρινούς ἐκ μέρους μου ἀναγνωρίσεως τοῦ θριάμβου τῆς ἀνταγωνιστρίας μου.

— Ὅχι, Ἰωάννα, ὅχι, δὲν θὰ παραιτηθῇς ! ἐτραύλισε μαινόμενος ὁ Δῶδλεϋ. Ὅχι, δὲν θὰ τὸ ἀνεχθῶ ποσῶς . . . Ὅσοι εἶναι ὑπὲρ τῆς βασιλίσσης Ἰωάννας ἄς μὲ περιστοιχίσουν, ἄς περιστοιχίσουν τὸν θρόνον . . . καὶ θάνατος εἰς τοὺς ἐπιδόκους !

Κάνεις δὲν ἐπέστη.

— Λέγετε ! ἐκραύγασε κυριευθεὶς ἀπὸ παροξυσμὸν μανίας, προδότηι εἴστε; Κάνεις ἀπὸ σᾶς δὲν ἐνθυμεῖται τοὺς ὅρκους του;

Κάνεις δὲν ἀπεκρίθη.

— Δὲν εἶναι προδότηι, μυλόρδε, ἀπεκρίθη ψυχρὰ ὁ Σίμων Ρενάρ, ἀλλὰ πιστοὶ ὑπήκοοι τῆς βασιλίσσης Μαρίας.

— ἔχει δίκαιον, φιλιτατέ μου λόρδε, εἶπεν ἡ Ἰωάννα. Καθὼς τὸ εἶπεν ὁ πατὴρ μου, εἶναι περιττὸν ν' ἀντισταθῶμεν περισσότερον· δὲν εἶμαι πλέον βασιλίσσα.

Καὶ, τοὺς τελευταίους τοὺτους λόγους εἰποῦσα, κατέβη τὰς βαθμίδας τοῦ θρόνου.

— Μυλόρδοι, ἐπανελάβεν ἀπειθυνομένη πρὸς τὸ ἰδιαίτερον συμβούλιον, τώρα σεῖς εἴστε κύριοι ἐδῶ· μοῦ εἶναι συγχωρημένον ν' ἀναχωρήσω;

— Μάλιστα, εὐγενὴς κυρία, ἀπεκρίθη ὁ Πεμπρῶκ. Λυποῦμαι ὁμῶς, διαζόμενος νὰ προσθέσω ὅτι πρέπει νὰ μείνης εἰς τὸν Πύργον τοῦ Λονδίνου ἐωσὶ τοῦ μάθωμεν τὴν περὶ τούτου θέλησιν τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος.

— Αἰχμαλῶτος ! ἀνέκραξε τρέμουσα ἡ Ἰωάννα . . . καὶ ὁ σύζυγός μου, θὰ συγχωρήσετε νὰ μὲ ἀκολουθήσῃ;

— Ἀδύνατον, εἶπεν ἀποτόμως ὁ Σίμων Ρενάρ. Ὁ λόρδος Γουλιλφὸρδ Δῶδλεϋ πρέπει νὰ μείνῃ ὑπὸ χωριστὴν κράτησιν.

— Ἄ ! κύριε, δὲν θὰ φανῇς τόσον σκληρὸς !

— Μὴ μεσιτεύς ὑπὲρ ἐμοῦ, Ἰωάννα. Δὲν θὰ δεχθῶ τὴν παραμικρὰν ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον τοῦτον χάριν.

— Φύλακες, ἀνέκραξεν ὁ Ρενάρ, σᾶς διατάσσω, ἐν ὀνόματι τῆς βασιλίσσης Μαρίας, νὰ συλλάβετε τὸν λόρδον Γουλιλφὸρδ Δῶδλεϋ.

Τοῦτο καὶ ἐξετελέσθη ἀμέσως, καὶ, μετὰ θλιβερόν καὶ τρυφερόν ἀποχωρισμὸν, ἡ Ἰωάννα ἐπανῆλθεν εἰς τὰ δώματά της, περιφρουρούμενη ἐπίσης ὑπὸ στρατιωτῶν.

Μόλις ἐξῆλθεν ἡ Ἰωάννα ἀπὸ τὴν αἴθουσαν, ὁ κόμης Ἄρονδελ ἔλαβε διαταγὴν ν' ἀναχωρήσῃ ἀνευ ἀναβολῆς, ἐπὶ κεφαλῇ στρατιωτικῷ σώματι, καὶ νὰ συλλάβῃ τὸν δούκα τοῦ Νορθουμπερλάνδ.

— Ἰδοὺ νέος ἄξιος, ὅστις ἠμπορεῖ νὰ σοῦ χρησιμεύσῃ, εἶπεν ὁ Ρενάρ πρὸς τὸν κόμητα, δεῖξας πρὸς αὐτὸν τὸν Γιλβέρτ μεταξὺ τῶν ὁπαδῶν του . . . Ἀκούεις, νέε; ἐπρόσθεσεν. Ἐδῶκες ἤδη ἐχέγγυά ἰσχυρὰ τῆς ἀφοσιώσεώς σου πρὸς τὴν βασιλίσσαν Μαρίαν· δὸς καὶ ἄλλα νέα διὰ τῆς αἰχμαλωσίας τοῦ δουκὸς, καὶ, ἐν ὀνόματι τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος, σοῦ ὑπόσχομαι χιλιάς λίτρας χρυσᾶς εἰς ἀκίνητα κτήματα, καὶ τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπάσπιστοῦ . . . Τώρα, μυλόρδοι, ἄς σκεφθῶμεν περὶ τῆς ἀναγορεύσεως.

Καὶ παρευθὺς, ἡ συνέλευσις ὁλόκληρος, ἐξερχο-

μένη ἀπὸ τὸν Πύργον τοῦ Λονδίνου, διευθύνθη εἰς Τσηψάιδ, καὶ ἐκεῖ τῷ ὄντι ἀνηγορεύθη, ἐν μέσῳ ἀμέτρου συρροῆς λαοῦ ἀνευφημοῦντος καὶ ἀλαλάζοντος, ἡ *Μαρία βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας, τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἰρλανδίας, προστάτις τῆς πίστεως*. Περὶ τῆς τελετῆς ταύτης, μάρτυς αὐτόπτης γράφει τὰ ἑξῆς: « Ἦτον ὡραία τῷ ὄντι ἑορτή· ποτὲ τοιαύτην δὲν εἶδα, καὶ, καθὼς μὲ θεσβαίνον, ποτὲ παρομοία δὲν ἐφάνη. Τὴν στιγμὴν τῆς ἀναγορεύσεως, τόσοι πῖλοι ἐβρίθθησαν εἰς τὸν ἀέρα, ὥστε, ἱκανὰς στιγμὰς, τὸ φῶς τῆς ἡμέρας ἐσκοτίσθη. Ἀπὸ τὰ παράθυρα ἐπιπτε βροχὴ ἀληθῆς νομισμάτων, καὶ ὁ κόμης τοῦ Περμπῶκ ἰδίως ἐβρίθην ἐνώπιόν μου τὸν πῖλόν του γεμάτον ἀγγελλισκαν (1). Τὸ δειλινόν, παντοῦ ὑπῆρχαν χαρμόσυνα θεάματα καὶ παιγνίδια· καὶ τοσαῦτα ἦσαν αἱ κραυγαὶ τοῦ πλήθους, τοσοῦτοι οἱ ἤχη τῶν κωδῶνων, καὶ εἰς τόσον πυκνὰ διαστήματα, ὥστε, ὁμιλοῦντες οἱ ἄνθρωποι πρὸς ἀλλήλους, δὲν ἤκούοντο. Παρεκτός τούτου, εἰς ὅλας τὰς οἰκίας, ἄλλο τι δὲν ἦτον, εἰμὴ χοροὶ, χαρὰ καὶ πανηγύρεις. »

Μετὰ τὴν ἀναγορεύσιν, ἡ συνέλευσις ἀπῆλθεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Παύλου, ὅπου ἐψάλη ἐπίσημος δοξολογία. Ἄξιον δὲ παρατηρήσεως εἶναι ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ δούξ τοῦ Σουρὸλκ, ὁ πατὴρ τῆς Ἰωάννας, ἀνηγόρευσε ἀπὸ τὰ ὕψη τοῦ Πύργου τοῦ Λονδίνου θασίλισαν τὴν *Μαρίαν*.

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἔως τὸ μεσονύκτιον, ἡ Ἰωάννα ἦτον ἄγρυπνος· τεθλιμμένη, ἀλλ' ἤσυχος καὶ πλήρης ὑπομονῆς, ἀφοῦ ἱκανὴν ὥραν ἐνησχολήθη εἰς τὴν συνθήη σπουδῇν τῆς, ὑψώθη διὰ τῆς μελέτης εἰς τὰς ὑψηλοτέρας τῆς διανοίας σφαίρας, ἀποτρέπουσα οὕτω τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπὸ τὴν ἀνοιγομένην ἔμπροσθέν της ἄβυσσον.... Αἴφνης τότε, ἐνεφανίσθη ἡ Γώννωρ Βράζ, εἰσελθοῦσα διὰ τῆς μυστικῆς θύρας, καὶ τῆς εἶπεν·

— Ἐρχομαι νὰ σ' ἐλευθερώσω.

— Δὲν ἐπιθυμῶ τὴν ἐλευθερίαν, ἀπεκρίθη ἡ Ἰωάννα, καὶ δὲν θὰ παραδοθῶ εἰς τὴν προστασίαν κανενὸς εἰς τὸν κόσμον.... Ὅθι μείνω ἐδῶ ἐωστού ἡ ἐξαδέλφη μου *Μαρία* εἰσέλθῃ εἰς τὸν πύργον τοῦ Λονδίνου· καὶ τότε θ' ἀφεθῶ εἰς τὴν διάκρισίν της.

— Εἰς τὴν διάκρισίν της! Θεὸς φυλάξῃ, κυρία μου! Μὴν ἐκτεθῆς, σὲ παρακαλῶ, εἰς τὴν πρώτην ὀργὴν τῆς φιλεκδίκου ταύτης φύσεως. Ἡ *Μαρία* ἐκληρονόμηκεν ἀπὸ τὸν πατέρα της Ἐβρίκον τὸν ἠ' καρδίαν ἀμείλικτον· καὶ, ἂν τὴν περιμείνης ἐδῶ, δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι θὰ γείνης τῆς μνησικακίας αὐτῆς θυμῶ. Διὰ τοὺς οἰκτιρμοὺς τοῦ Θεοῦ, φιλτάτη κυρία, μὴν ἀποβάλλῃς τὸ τελευταῖον τοῦτο μέσον τῆς σωτηρίας σου· διότι, ἂν παρέλθουν ὀλίγαι ὥραι ἀκόμη, θὰ ᾔται ἴσως πολὺ ἄργα.

— Ἀλλὰ τέλος πάντων.... πῶς νὰ ἐξέλθω ἀπὸ τὸ φρούριον;

— Ἀκολουθήσε με, καὶ μὴ σὲ μέλῃ.

— Ἀλλ' ὁ σύζυγός μου....

— Μὴ φροντίζῃς περὶ αὐτοῦ. Εἶδες ὅτι ἐλείποντάκησεν ἀνάνδρως τὴν ὥραν τοῦ κινδύνου. Ἄφες τον νὰ λάβῃ τὸν ἐπονείδιστον τῆς καταδίκης θάνατον, ὁμοῦ μὲ τὸν ἐδελυρὸν πατέρα του.

— Φύγε! γύναι, φύγε! δὲν σὲ ἀκολουθῶ.

— Ἄ! συγχώρησέ με, συγχώρησέ με, εὐγενὴς κυρία... Πολὺ καλὰ λοιπόν! ἄκουσε. Μολονότι ἀδιάλλακτον εἶναι τὸ μίσός μου πρὸς τὴν οἰκίαν τοῦ Νορθουμπερλάνδ, τὸν υἱὸν τὸν συγχωρῶ δι' ἀγάπην σου.... Καὶ ὄχι μόνον τὸν συγχωρῶ, ἀλλὰ, δι' ἀγάπην σου ἀκόμη, ὁμνῶ ὅτι θὰ τὸν ἐλευθερώσω καθὼς σέ... Πλὴν ἔλα, ἔλα· ἄς ἐξέλθωμεν ἀπὸ τὸν Πύργον τοῦ Λονδίνου, καὶ ἄς σπεύσωμεν νὰ φθάσωμεν εἰς Σιών-Χάουζ. Πρὸ τῆς ἡμέρας, ὁ λόρδος Γουίλφρδ Δῶδλεῦ θὰ ᾔται πλησίον σου. Δὲν θὰ μάθουν ἀκόμη τὴν φυγὴν σου, καὶ θὰ ἔχῃς καιρὸν νὰ εὐρῇς καταφύγιον ἄλλο ἀσφαλέςτερον.

— Ὅθι μ' ἐνώσης μὲ τὸν Δῶδλεῦ!... Ὑπόσχεται περισσότερον παρ' ὅτι δύνασαι νὰ ἐκτελέσης.

— Ὅθι ἐκτελέσω ὅλα ὅσα ὑπόσχομαι, ὁμνῶ εἰς τὴν ἱερὰν σκίαν τοῦ ἀγαπητοῦ μου υἱοῦ Σεῦμῶρ, δουκὸς τοῦ Σόμμερσετ!... Ἀκόμη μίαν φορὰν, κυρία, θέλεις νὰ ἐμπιστευθῇς εἰς ἐμέ;

— Πηγαίνωμεν, εἶπεν ἡ Ἰωάννα.

Ἡ Γώννωρ τὴν κατέλιπεν εἰς Σιών-Χάουζ, ἀφοῦ τὴν παρέδωκεν εἰς χεῖρας ἀρροσιωμένων τινῶν ὑπηρετῶν.

Γ'.

Ἡ Γώννωρ Βράζ ἔμεινε πιστὴ εἰς τὴν ὑπόσχεσίν της, καὶ, πρὸ τῆς ἡμέρας, ὁ Γουίλφρδ ἦτον εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς συζύγου του.

— Ἄ! φίλτατε λόρδε, εἶπεν ἡ Ἰωάννα, θλίβουσα αὐτὸν εἰς τὴν καρδίαν της· εἴθε ἡ ἀπατηλὴ τῆς ἐξουσίας λάμψις νὰ μὴ μᾶς εἶχεν ἀπομακρύνει ποτὲ ἀπὸ τὴν εἰρηνικὴν ταύτην κατοικίαν! Εἴθε νὰ μείνωμεν ἐδῶ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς μας!

— Δὲν ἀπελπίζομαι ὀλοτελῶς ἀκόμη, ἀπεκρίθη ὁ Δῶδλεῦ· τὰ πράγματά μας ἡμποροῦν ἀκόμη νὰ βελτιωθῶν.

— Εἶναι ἀδύνατον, εἶπε μὲ σοβαρὰν φωνὴν ἡ Ἰωάννα· ἔπειτα, καὶ ἀπὸ τὴν τοιαύτην τῆς τύχης τροπὴν ποτὲ δὲν θὰ θελήσω νὰ ὠφεληθῶ. Ἄν καὶ πάλιν μοῦ προσφέρουν τὸ στέμμα, καὶ θεστιάτητῃ ἂν ἔχω ὅτι θὰ τὸ διατηρήσω, πάλιν δὲν θὰ τὸ δεχθῶ. Ναι, Δῶδλεῦ, ναι, τὸ ὄνειρον τῆς φιλοδοξίας ἐξηφανίσθη, καὶ αἰσθάνομαι θαθέως τὸ σφάλμα τὸ ὁποῖον ἔπραξα.

— Πολὺ καλὰ, βασίλισσά μου... (διότι θέλω ἀκόμη νὰ σὲ ὀνομάζω μὲ τὸ τοιοῦτο ὄνομα). Φθάνει ὥστέσον ὁ πατὴρ μου νὰ μὴν ἐγκατέλιπε τὸν ἀγῶνα, θὰ πηγαίνω νὰ τὸν εὗρω, καὶ θὰ δοκιμάσωμεν ὁμοῦ, μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς μας, καὶ τελευταίαν φορὰν τὴν τύχην μας.

— Ἡ ἀκάθεκτος φιλοδοξία σου θὰ σὲ φέρῃ εἰς τὴν καταδίκην... καὶ θὰ μὲ φέρῃ καὶ ἐμὲ συγχρόνως. Δὲν ἠδυνήθημεν νὰ κρατήσωμεν τὴν ἐξουσίαν ὅταν τὴν εἶχαμεν, καὶ θὰ ἐλπίσωμεν νὰ τὴν λάβωμεν πάλιν ἀφοῦ μᾶς ἔφυγε!

— Δὲν μᾶς ἔφυγεν· ὄχι, δὲν ἡμπορῶ νὰ τὸ πι-

(1) Εἶδος νομίσματος.

στεύσω ὄχι, δὲν θά τὸ πιστεύσω, ἐνόσω ὁ πατήρ μου δὲν μοῦ τὸ γράψῃ ἰδιουχείρως. Δὲν τὸν γνωρίζεις, τὸν πατέρα μου. Ἀρκεταὶ εἶναι δι' αὐτὸν πέντε χιλιάδες ἀνδρῶν... Τί λέγεις;... πολὺ εἶναι δι' αὐτὸν τὸ ἥμιτυ τοῦ ἀριθμοῦ τούτου ἐναντίον ὅλων τοῦ πᾶν ἐχθρῶν. Ὅθι τὸν ἰδῶμεν καὶ πάλιν κύριον τοῦ Πύργου τοῦ Λονδίνου, κύριον τῆς ἀπειθούς τῆς πόλεως· καὶ θά ἰδῶμεν ἀναβαίνοντας εἰς τὴν καταδίκην τοὺς Ρενάρ, τοὺς Πεμπρόκ, τοὺς Ἀρονδελ· καὶ, ὅταν ἰδῶ τοῦτο, θά συγχωρήσω τὰς πρώτας καθ' ἡμῶν ἀδικίας τῆς τύχης.

— Ὁ Θεὸς ἂς συγχωρήσῃ τοὺς προδότας τούτους, καθὼς ἐγὼ τοὺς συγχωρῶ! Φοβοῦμαι ὅμως μήπως τὸ καθ' ἡμῶν πάθος τῶν κάμη ἡμᾶς ὕματα τῆς καταστροφῆς ταύτης, εἰς τὴν ὁποίαν τοὺς καταδικάζεις.

— Καίρὸς ἀντεγλήσειον δὲν εἶναι, ὦ Ἰωάννα. Ἄν ὅμως δὲν ἐδίδες τὴν ἐμπιστοσύνην σου εἰς τὸν ἄθλιον ἐκεῖνον Ρενάρ· ἂν δὲν ἤκουες τὰς ὀλεθρίας συμβουλὰς του· ἂν συγκατετίθεσο νὰ συμμερισθῇς μετ' ἐμοῦ τὸ στέμμα ἂν, τέλος πάντων, δὲν ἐδίαιξες τὸν πατέρα μου νὰ λάθῃ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ κατὰ τῆς Μαρίας στρατοῦ, ὅλα θ' ἀπέβαιναν κατ' εὐχὴν. Καὶ σὺ θά ἔμενες βασίλισσα, καὶ ἐγὼ θά ἦμην βασιλεὺς...

— Δικαιῶς μ' ἐλέγχεις, ὦ Δῶδλεῦ· οἱ ἐλεγχοὶ σου μάλιστα δὲν ἡμποροῦν νὰ ἦναι αὐστηρότεροι τῶν ἰδίων μου ἐσωτερικῶν ἐλέγχων. Καὶ μολεταῖ τα, καὶ ἂν ἀκόμη πηγαρίστουν τὴν ἐπιθυμίαν σου, καὶ σὲ ἀνεβιβάξῃ εἰς τὴν ὑπερτάτην ἐξουσίαν· καὶ ἂν ἀκόμη δὲν ἤκουα τὰς συμβουλὰς τοῦ Ρενάρ· καὶ ἂν ἀκόμη δὲν ἠπατώμην ἀπὸ τοὺς συνεδῶχους τοῦ Ἀρονδελ καὶ Πεμπρόκ· καὶ ἂν ἀκόμη ἐφυλάττα πλῆστον μου τὸν πατέρα σου εἰς τὸν Πύργον τοῦ Λονδίνου, πάλιν ἡ βασιλεία μου δὲν θά ἦτον διαρκεστέρα.

— Δὲν σὲ καταλαμβάνω, κυρία μου.

— Πολὺ καλὰ! Ὅθι κάμω νὰ μὲ καταλάβῃς, διότι τί ὠφελεῖ τώρα πλέον ἡ προσποίησις; Ὁ πατήρ σου ἤθελε ν' ἀναβῇ εἰς τὸν θρόνον· ἐμὲ δὲ μὲ εἶχε μόνον προσδιωρισμένην νὰ τοῦ ἀνοίξω τὸν δρόμον, ἐπιφυλαττόμενος ν' ἀπαλλαχθῇ ἀπ' ἐμὲ εἰς πρώτην εὐνοϊκὴν περίστασιν.

— Ἰωάννα!... ἀνέκραξεν ἐκθαμβὸς καὶ προσελθὼν ὁ Γουλιλμόρδ.

— Μὴν ἐξάπτεις, ἀγαπητὲ Δῶδλεῦ, ἀπεκρίθη. Δὲν σοῦ ἐξεμυστηρεύθην τοῦτο μὲ σκοπὸν νὰ σὲ λυπήσω... Ἀλλοίμονον! εἰμὲθα τόσον δυστυχὴς, ὥστε ἀνάγκη δὲν εἶναι νὰ διδῶμεν πρὸς ἀλλήλους νέας ἀφορμὰς λύπης... Σοῦ τὸ εἶπα, θέλουσα νὰ σὲ φιλιώσω μὲ τὴν τύχην σου, νὰ κατευνάσω τὰς ἐρμὰς αὐτὰς τῆς φιλοδοξίας, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐλέπω ταρτατωμένην τὴν καρδίαν σου, νὰ σὲ ἀποτρέψω τέλος πάντων ἀπὸ τοῦ νὰ ἐπιχειρήσῃς μὲ τὸν δοῦκα ἀπεγνωσμένην ἐπιχείρησιν, ἥτις ἀφεύκτως θά φέρῃ τὸν ὀλεθρὸν σὰς.

— Ἀλλὰ, κυρία μου, τὸν κατηγορεῖς κατηγορίαν τόσον μεγάλην, ὥστε χρεωστῶ, ὡς υἱός του, νὰ σὲ κάμω ν' ἀναγνωρίσῃς τὸ λάθος σου.

— Δῶδλεῦ, ἔχω ἀποδείξει ὅτι ὁ πατήρ σου

ἐφαρμάκνυτε τὸν βασιλεῖα Ἐδουάρδον· ἔχω ἀποδείξει ὅτι σκοπὸν εἶχε νὰ φαρμακεύσῃ καὶ ἐμὲ καθὼς ἐκεῖνον.

— Εἶναι ἐδελυρὰ σκοποχρὴντι!... Μὴ πιστεύς τίποτε, Ἰωάννα... Οἱ χαμέρπει· ἐχθροὶ τοῦ πατρός μου...

— Σηκώθητε! ἀνέκραξεν ἡ Γῶννωρ, ἐμβᾶτα αἰφνιδίως ἐντρομος.

— Τί εἶναι;

— Μόλις ἐξῆλθες, μυλόρδε, ἀπὸ τὸ φρούριον, ἐπληροφόρηθην ὅτι ὁ Σίμων Ρενάρ, διῆχυρὸς ὅτι οἱ ὀπαδοὶ τῆς Ἰωάννας θ' ἀπειροῦντο πιθανῶς νὰ τὴν λυτοῦσιν ἀπὸ τὸν θάνατον, ἔπεισε τὸ ἰδιαίτερον συμβούλιον νὰ στέλλῃ, πᾶσαν νύκτα, νὰ ἐπιτελέσσεται τὴν φυλακὴν τῆς, καὶ τοῦτο ν' ἀρχίσῃ νὰ ἐκτελεῖται ἀμέσως· ἐστοχάσθην λοιπὸν, ευγενὴς κυρία, ὅτι ἡ φυγὴ σου ἡδύνατο ν' ἀνακαλυφθῇ, καὶ ὅτι αἱ πρώται ἐρευναι θά ἐγίνοντο ἐδῶ. Ὅθεν ἔσπευσα νὰ περάσω πάλιν τὸν Τάμεσιν καὶ νὰ ἔλθω νὰ σὲ πληροφώρῃ περὶ τῆς σοβάρᾳ ταύτης περιστάσεως... Φρόντισε, φρόντισε νὰ σωθῇς εὐθὺς διὰ τῆς φυγῆς! Ἴσως οἱ ἐχθροὶ σου εἶναι ἤδη εἰς τὸν δρόμον τοῦ Σιών-Χαούζ... Φύγε!... ἀδιὰφορον ποῦ. Ὅθι εὗρης πρὸς ὅραν καταφύγιον πάντοτε τῆς οἰκίας ταύτης ἀσφαλέστερον θά ἦναι... Φύγε, σοῦ λέγω, φύγε!...

— Εἶναι περιττὸν, εἶπεν ἀτράχως ἡ Ἰωάννα. Τοὺς περιμένω· ὑποτάσσομαι ἀγογγύστως εἰς τὰς βουλὰς τοῦ Ἰψίστου, καὶ σὲ συμβουλεύω, Γουλιλμόρδ, νὰ μὲ μιμηθῇς.

— Καλὲ, τί λέγεις, κυρία μου; ἀπεκρίθη ὁ Δῶδλεῦ... Ἀς ἱππεύσωμεν, καλῆτερὰ, ἂς ἱππεύσωμεν! καὶ ἂς ἀναχωρήσωμεν εἰς Καϊμπριτζ, ὅπου πρέπει νὰ εὐρίσκεται ὁ στρατὸς τοῦ πατρός μου.

— Ὁ πατήρ σου ἐσυλλήφθη, εἶπεν ἡ Γῶννωρ.

— Ἐσυλλήφθη, λέγεις; ἐσυλλήφθη;...

— Ἀπὸ γῆς. Ἐσυλλήφθη ἐντὸς τοῦ κοιτῶνος τοῦ ἀπὸ τὸν ἐγγονὸν μου Γιλβέρτ Πῶτ, λαβόντα ὡς ἀμοιβὴν χιλίας λίτρας χρυσᾶς εἰς ἀκίνητα κτήματα, καὶ τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπασπιστοῦ. Ἐπειτα, παρεδόθη εἰς τὸν κόμητα Ἀρονδελ, καὶ, εἰς τὴν περίστασιν ταύτην, ἔδειξε τόσην χαμέρπειαν, ὅσιν ἀγερωχίαν ἐδείκνυε πρότερον. Ἄμα ἰδὼν τὸν κόμητα, ἔπεισε δουλοπρεπῶς εἰς τοὺς πόδας του, καὶ τὸν ἰκέτευσεν νὰ λάβῃ οἶκτον πρὸς αὐτὸν διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ. « Ἐγε, μυλόρδε, ὑπ' ὄψιν, τοῦ εἶπεν, ὅτι, ὅσα ἐπραξῇ, τὰ ἐπραξῇ κατὰ διαταγὴν τοῦ ἰδιαίτερου συμβουλίου τοῦ ὀποῖου ἀποτελεῖς μέρος. » Ὁ δὲ κόμης Ἀρονδελ ἀπεκρίθη· « Ἐμὲ μ' ἐστειλεν ἡ νέα, ἡ ἀληθὴς βασίλισσα, καὶ, ἐν ὀνόματι αὐτῆς, σὲ θέτω ὑπὸ κράτητιν. » — Διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ, μυλόρδε, ἀπεκρίθη ὁ δουξ, δὲν ἀντιτείνω ποτῶς. Σ' ἐξορκίζω μόνον, νὰ δείξῃς εὐπλαγχγίαν πρὸς ἐμὲ, διότι γνωρίζεις πῶς τὰ πράγματα συνέβησαν. » — « Μυλόρδε, ἐπανελάθεν ὁ Ἀρονδελ, φρόνιμα θά ἐκαμνες ἂν δὲν ἐπερίμενες τόσον ἀργὰ νὰ δείξῃς τὴν ὑποταγὴν σου. Τὸ κατ' ἐμὲ, χρεωστῶ νὰ συμμορφωθῶ μὲ τὰς ὁδηγίας τὰς ὁποίας ἐλαβα. Βίσαι αἰχμαλώτως μου. » Αὐτὰ ἀναφέρουν τὰ ἐγγραφα, τὰ ὁποῖα ἐξῆλθον πρὸ ὀλίγου εἰς τὸν Πύργον

Ὁ δούξ τοῦ Νορθουμπερλάντ ἰκετεύων τὸν κόμητα Ἀρσντελ.

τοῦ Λονδίνου· τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ τελευταία πράξις τῆς ἡρωϊκῆς ζωῆς τοῦ μεγάλου Νορθουμπερλάντ. Ἐντὸς ὀλίγου θὰ εἰδῶμεν ποία ῥὰ ἦναι ἡ διαγωγὴ τοῦ ἐνδόξου τούτου ἥρωος καὶ εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης.

— Φύγε, φύγε μακρὸν, ἐρινύς! ἀνέκραξεν ἔξω φρενῶν ἡ Ἰωάννα· μὴν ἐξυβρίζεις περισσότερον τὴν δυστυχίαν μας!

— Ὅποια ἀδικία πρὸς ἐμέ, μυλεθὴ! Ἡμπορεῖς ν' ἀμφισβῆς περὶ τῆς ἀφροσύσεώς μου!

— Περὶ μόνης τῆς ἀπανθρωπικῆς σου δὲν ἠμπορῶ ν' ἀμφισβῶ!

— Καὶ πῶς! ἀκατανόητον ἄ· ἄγε εἶναι τὸ μῖσός μου;

— Εἰς ἐμέ τὸ μῖσος εἶναι πάντοτε ἀκατανόητον... Φύγε, σοῦ λέγω, ἀπ' ἐμπροσθέν μου!

— Ἄ! φιλότατη κυρία μου, ἀπελπίζεις τὴν δυστυχίαν Γῶννωρ Βράζ.

Καὶ παρευθὺς, κρότος μέγας ἠκούσθη, καὶ μετ' ὀλίγον, πλῆθος ἐνόπλων ἀνδρῶν ἐμβῆκεν εἰς τὴν οἰκίαν. Ἡ Ἰωάννα ἐσηκώθη, ἐπροχώρησε μετὰ θερὸν ἔσχατος εἰς ἀπάντησιν τοῦ ἀξιωματικοῦ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ἀδιαφόρως·

καὶ κανονίων ἀνήγγειλαν τὴν προσέγγισίν της. Θαυμάσιος ἦτον ὁ καιρὸς· φωτεινότερος ἥλιος ἐφαίδρυνεν ἔτι μάλλον τὴν πενηγυριανὴν μορφήν τοῦ ἐπιτιωρευομένου εἰς τὴν διάβασιν αὐτῆς ἀναριθμήτου πλῆθους. Πλησίον τῆς Ἀλδγκαίτε, ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν της λαμπρὰ συνοδία ἵππῶν, συγκαμμένη ἀπὸ διαφόρους εὐγενεῖς καὶ ἀπὸ μεγάλης κυρίας, καὶ ἐπὶ κεφαλῆς ἔχοντα τὴν βασιλόπαιδα Ἑλισάβετ, τὴν ὁποῖαν ἡ βασίλισσα ὑπεδέχθη μετὰ μεγάλην καὶ ἐγκάρδιον φιλοφροσύνην. Αἱ δύο ἀδελφαὶ τότε πρότερον φορὰν ἐβλέποντο, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἑδουάρδου καὶ τὸν σφετεριστὸν τῆς βασιλικῆς ἀρχῆς ἐκ μέρους τῆς Ἰωάννας. Παρατηρήθη ὅμως ὅτι το ἔθος τῆς βασιλίσσης ἔφαινε σοβαρώτερον ἀπ' ἧς συνηθῆς ἡ Ἑλισάβετ ἤρχισεν νὰ χρησιμεύῃ μετὰ τὸν ἵππον της πλησίον τῆς ἀδελφῆς της.

Ἡ Μαρία δὲν ἦτον χωρὶς θεληγέτωρ, ἀν καὶ ἐν γένει ὑπερίσχυεν ἡ ἐναντία περὶ τούτου ἰδέα. Τὸ πρόσωπόν της ἦτον στερογγύλον καὶ μικρὸν, ἀλλ' οἱ χαρακτηρισμοὶ τοῦ εὐρέστοι, ἡ χροιά τοῦ χαρίεσσα καὶ ἀνθηρᾶ, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ της πλῆρεις πυρρός. Μόνον τὰ χεῖλη της, λεπτὰ ὄντα καὶ συνεσταλμένα, ἀπέτελουν σοβαρὰν καὶ ὁπωριὸν σκυθρωπὴν τὴν ἄλλως

— Ἡξεύρω διατί ἐρρεσθε, καὶ εἶμαι ἔτοιμος νὰ σᾶς ἀκολουθήσω.

— Ναί... ναί, ἄς πηγαίνωμεν! ἐπρόσθεσεν ὁ Γουλιέλμος, καὶ ἡ μαρτία του ἀπέπνιγε τὴν φωνήν του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ

ΕΚΤΟΝ.

Εἰσῆλθεν ἡ Μαρία εἰς τὴν πόλιν τοῦ Λονδίνου, τὴν 3 αὐγούστου 1553. Διευκτέρευσε τὴν προλαβούσαν εἰς Βῆθ, καὶ ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἱππεύουσα ἵππον λευκὸν μεγαλοπρεπῆ, καὶ συνοδευομένη ἀπὸ τὸ ἰδιαιτέρον συμβούλιον, τοὺς μεγάλους ἀξιωματικούς τοῦ βασιλείου, τοὺς πρέσβεις Ρέναρ καὶ Νουάλ, ἄρχας πολλοὺς ἐνόπλους, ὑπηρετάς πάντοτε εἶδους, καὶ πλῆθος λαοῦ ἄμετρον καὶ ἀδιακόπως αὐξάνον. Μίαν ὥραν μετὰ ταῦτα, αἱ κοιναὶ εὐφημαίαι καὶ οἱ κρότοι τῶν

θελκτικὴν μορφήν της. Ἄν ἡ Μαρία δὲν εἶχεν οὐτε τὸ ἡγεμονικὸν ἀνάστημα τοῦ πατρὸς της Ἐρρίκου τοῦ II, οὔτε τὸ λαμπρὸν κάλλος τῆς μητρὸς της Αἰκατερίνης τῆς ἐξ Ἀραγῶνος, εἶχεν ἀπὸ ταύτης μὲν χάριν, ἀπ' ἐκείνων δὲ μεγαλειότητα, αἱ ὁποῖαι δὲν ἐφύεσαν ποσῶς τὴν ὑψηλὴν καταγωγὴν της.

Ποτὲ γυνὴ δὲν ἐσυκοφαντήθη τόσον, ὅσον ἡ βασίλισσα Μαρία. Ὅχι μόνον ἐμεγάλυναν τὰ ἐλαττώματά της, ὅχι μόνον τῆς ἐδῶκαν ἄλλα, τὰ ὅποια δὲν εἶχεν, ἀλλὰ τῆς ἠνέκησαν ἀκόμη καὶ ὅσα εἶχε πραγματικῶς προτερήματα. Συγγραφεῖς τινες μολταύτα εἰδείχθησαν ὀλιγώτερον πρὸς αὐτὴν ἀδικοί. « Ἦτον θυμῶδης, λέγει τις τῶν συγχρόνων, ὅπως οὐκ φιλέκδικος, καὶ περισσώτερον φειδωλὴ παρ' ὅσον ἀρμόζει εἰς βασίλισσαν· ἀλλὰ μόνον τὰ ἐλαττώματα ταῦτα ἠδύναντο νὰ τῆς ἀποδοθοῦν, ἐνῶ κατὰ τ' ἄλλα ἦτον θαυμασία τῷ ὄντι γυνή. Εἶχε, παραδείγματος χάριν, γενναιοψυχίαν σπανιωτάτην μεταξὺ τῶν γυναικῶν, τὴν ὁποίαν ποτὲ ποσῶς δὲν ἐκλόνησαν οὐτ' ἐναντιότης τύχης οὔτε κίνδυνος. » Κατ' ἄλλον πάλιν « ἡ θεοσεβεία, ἡ φιланθρωπία καὶ ἡ ἐλευθεριότης αὐτῆς ἦσαν ἀνώτεροι παντὸς ἐπαίνου. » Ὁ ἐπίσκοπος Γόδογουν τὴν παριστάνει ὡς « γυναῖκα θεοσεβαστήν, ἡπιωτάτην, σεμνοτάτην τὰ ἦθη, περὶ τῆς ὁποίας καλὸν μόνον θὰ εἶχεν ὁ κόσμος νὰ εἰπῇ, ἂν ἔλειπαν τὰ περὶ τὴν θρησκείαν λάθη της! » Αὐτὰ λοιπὸν τὰ θρησκευτικὰ λάθη, μὲ ἄλλους λόγους ὁ ζήλος της ὑπὲρ τῆς καθολικῆς θρησκείας, τὴν ἐβλάψε παρὰ πᾶν ἄλλο πλεῖστον τῶν μεταγενεστέρων της, ὡς ὄντων ὅλων εὐαγγελικῶν κατὰ τὸ δόγμα· ἔπειτα, πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι εἶναι τῷ ὄντι λυπηρὸν ὅτι τόσον ἔξοχα προτερήματα τὰ ἡμαῦρονεν εἰς αὐτὴν ἡ δεισιδαιμονία.

Χωρὶς νὰ ἔχῃ τὴν θαθεῖαν τῆς Ἰωάννας σοφίαν, ἡ Μαρία μολταύτα ἀπέκτησε σπανίας γνώσεις. Ἐννοεῖ θαυμάσια τὰ λατινικὰ, τὰ γαλλικὰ, τὰ ἰσπανικὰ καὶ τὰ ἰταλικὰ, καὶ τὴν τελευταίαν ταύτην γλῶσσαν ἐλάλει μὲ πολλὴν εὐκολίαν. Ὅσάκις ἐσυγκινεῖτο καὶ ἐπαθαίνετο ἰσχυρῶς, ἐγίνετο αἰφνιδίως εὐγλωττος εἰς ἄκρον καὶ, ἐπειδὴ εἶχε δύναμιν λογικῆς σπανίαν τῷ ὄντι εἰς γυναῖκα, εὗρίσκετο καταλληλοτάτη εἰς τὴν διαλεκτικὴν. Ἀνεφέρμεν περὶ τῆς γενναιοψυχίας της· εἶγετ' ὄντι ἀνδρεῖν ἀκαταδάμαστον, ἀλλὰ, καθὼς εἰς τὸν πατέρα της, ἡ σταθερότης ἐφθάνεν ἕως τὸ πείσμα. Ἐξεῖχεν εἰς τὴν τέχνην τοῦ χοροῦ, ἡγάπα ἐμπροσθὲς τὴν μουσικὴν, καὶ ἔπαιξε μὲ θαυμασίαν εὐφροσύνην διάφορα ὄργανα, καὶ ἰδίως τὴν κιθάραν. Ἐκδοτος οὕσα καταπολὺ εἰς τὴν ἱππασίαν, ἐλάμβανε συχνάκις τὴν εὐχαρίστησιν τοῦ κυνηγίου, καὶ ἐπανεφέρεν εἰς ὑπόληψιν ὅλας τὰς τοιοῦτου εἶδους ἀσκήσεις, τὰς ὁποίας εἶχαν ἐξορίσει, ὡς πολὺ κοσμικὰς, οἱ νεόφυτοι τῆς μεταρρυθμισθείσης ἐκκλησίας. Μία τῶν κατ' αὐτῆς κατηγοριῶν ἦτον καὶ ὅτι ἡγάπα τὴν πολυτέλειαν τῶν ἐνδυμάτων· διότι, ἐπὶ τῆς προλαβοῦσης βασιλείας, αἱ γυναῖκες ἐνδύοντο μὲ μεγάλην ἀπλότητα, καὶ πρώτη ἡ Μαρία εἰσήγαγεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν τὰ πολύτιμα ὑφάσματα, τὰ πολυτελῆ κοσμήματα καὶ τὰς γαλλικὰς καινοτομίας.

Κατὰ τὰ ἐξωτερικὰ χαρίσματα, ἐπροίκισεν ἡ φύ-

σις περισσώτερον τὴν βασιλοπούδα Ἐλισάβετ. Ἦτον ἡ Ἐλισάβετ τότε εἰς τὸ πρῶτον ἄνθος τῆς νεότητος, καὶ, μολοντί ὥραία κυρίως, κατὰ τὴν ἀκριβῆ, δηλαδὴ σημασίαν τῆς λέξεως, δὲν ἦτον, ὅτις τὴν ἐβλεπεν ἀδύνατον ἦτον νὰ μὴ κυριευθῇ ἀπὸ θαυμασμόν. Τὸ ἀνάστημά της ἦτον ὑψηλόν, τὸ εἶδος αὐτοῦ ἀξιοπρεπέστατον, ἡ δὲ ὀνυχία ἐσπινθηροβόλει εἰς τοὺς κυανοὺς ὀφθαλμοὺς της, καὶ ἐξεθειάζοντο κοινῶς διὰ τὴν ὠραιότητά των αἱ καλλιτεχνικῶς σχεδιασμέναι χεῖρές της, τὰς ὁποίας εὗρισκε συνεχῶς ἀφορμὴν ν' ἀφίην νὰ τὰς ἐλπίουν οἱ περὶ αὐτήν. Ἀφοῦ ἦλθεν ἡ Ἐλισάβετ πλησίον τῆς βασιλίσσης, ἡ συνοδία ἐπανελάβε τὸν δρόμον της.

Ἡ Μαρία, καθ' ἣν στιγμὴν διέβαινε τὴν πύλην τῆς πόλεως, ἤγούντων τῶν κωδῶνων καὶ τῶν σαλπύγων, καὶ βροντῶντων τῶν κανονιῶν, ἐσυγκινήθη ζωηρῶς ἐλέπousa ὁρμῶντα πρὸς αὐτήν τὰ θορυβώδη ἐκεῖνα κύματα λαοῦ ἀμέτρου, ἐκαχαινομένου ἀπὸ εὐδαιμονίαν.

— Χαῖρε, Μαρία κεχαριτωμένη! . . — Ὁ Θεὸς νὰ φυλάττῃ τὴν Μεγαλειότητά σου ὑπὸ τὴν κραταιάν του σκέπην. — Ὁ Θεὸς νὰ σοῦ χάρισῃ μακράν καὶ εὐδαιμόνα βασιλείαν! . . .

Τοιαῦται συγκεχυμένα εὐχαὶ ἀντήχουν πανταχοθεν.

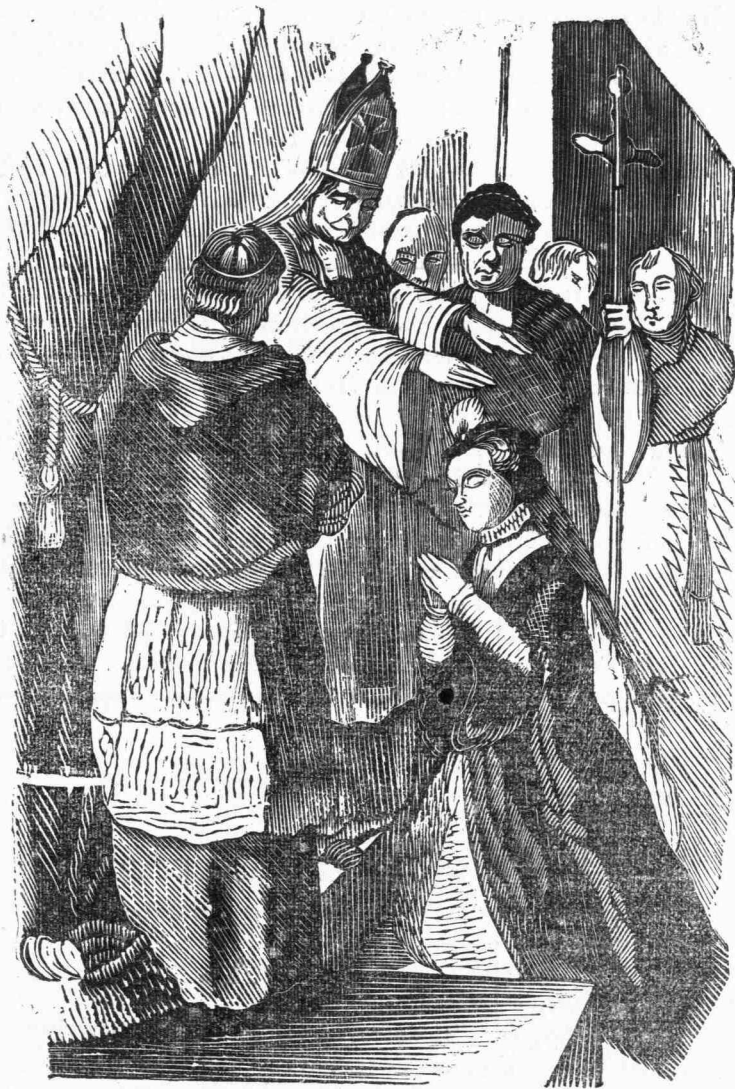
— Εὐχαριστῶ, ἄγαθοὶ πολῖται! εὐχαριστῶ, ἀγαπητέ μου λαέ! ἀπεκρίνετο ἡ βασίλισσα μὲ τὰ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς· μὴν ἀμφιβάλλετε περὶ τῆς ὅλως μητρικῆς ἀγάπης μου!

Ἐνῷ ἐγίνοντο ταῦτα, ὁ λόρδος δῆμαρχος, οἱ δημοτικοὶ σύμβουλοι καὶ πάρεδροι, καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ ὑπάλληλοι αὐτῶν, ἦλθαν νὰ τὴν προσκυνήσουν· ἔπειτα, ἠνώθησαν ὅλοι μὲ τὴν συνοδίαν, ἥτις ὥδευσεν ἐραδῶς πρὸς τὸν Πύργον τοῦ Λονδίνου.

Αἱ ὁδοὶ διὰ τῶν ὁποίων ἔμελλε νὰ διέλθῃ ἦσαν σκεπασμέναι μὲ ἄμμον καὶ μὲ ἄνθη, καὶ ἄλλο τι παντοῦ δὲν ἐβλεπες, εἰμὴ τάπητας πλουτίους, ἀψίδας θριαμβικὰς, σημαίας, ταινίας, ἀσπίδας, παράσημα, πανία λευκὰ σειόμενα ἀπὸ τὸ ὕψος τῶν παραθύρων, ὅπου συνεθλίβοντο χιλιάδες φαιδρῶν προσώπων, καὶ ἀπόπου ἐξήρχοντο χιλιάδες φωνῶν, μελωδουσῶν ἐφ' ὅλων τῶν τῶν τῶν τῶν ἐκστατικῆς παραφορᾶς τῆς κοινῆς ἀγαλλιότητος.

Αἰφνίς, ἡ Μαρία εὗρεθῃ ἐμπροσθεν μεγάλου τινὸς εἵματος, σκεπασμένου μὲ τάπητας καὶ ἄλλα χρυσὰ ὑφάσματα. Ἐκεῖ, εἶδεν εἰκοσι περίπου ἱερεῖς καθολικοὺς, ἐνδεδυμένους τὰ ἱερατικὰ τῶν ἐνδύματων, καὶ κρατοῦντας, ἄλλους μὲν, σταυροὺς μεγάλους ἀργυροῦς, ἄλλους δὲ, χρυσὰ θυμιατήρια, μὲ τὰ ὅποια τὴν ἐθυμιάζαν, ἐνῷ γέρων ἀρχιερεὺς ἐξήρχετο ἀπὸ τὸ μέσον των, ὑψώνων τὰς χεῖρας καὶ εὐλογῶν αὐτήν. Ἡ βασίλισσα, ἰδοῦσα αὐτοὺς, ἐπέχευσε ταχέως, καὶ, κύπτουσα τὸ πρόσωπον εἰς τὸ ἔδαφος, ἤκουσε τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἱερῶν εὐχῶν.

Ἡ πράξις αὕτη ἐπροξένησε λυπηρὸν ὅπως οὐκ ἀποτέλεσμα· καὶ, ἰπεύτασα πάλιν, παρετήρησε περὶ αὐτὴν συμπτώματά τινα δυσαρρεσκείας. Ἀλλὰ, μετ' ὀλίγον, τὸ πρᾶγμα ἐλησμονήθη· αἱ χαρμόσυνοι κραυγαὶ, ὀλίγας στιγμὰς δικοκοπεῖσαι, ἐπανελήθη.

Ἡ βασίλισσα Μαρία δεχομένη τὰς εὐλογίας τοῦ καθολικοῦ κλήρου.

σαν ζωηρότεροι, καὶ τὴν συνάδευσαν μέχρι τοῦ Πύργου τοῦ Λονδίνου.

Ὀλίγον πρὶν προχωρήσουν, εἶπε λέξιν εἰς τὸ αὐτίον τοῦ διοικητοῦ, καὶ ὁ διοικητὴς ἀμέσως ἀπεμακρύνθη. Μόλις δὲ ἔφθασεν ἡ βασίλισσα εἰς τὴν πρώτῃν αὐλὴν, ὁ διοικητὴς ἐπανήλθε, φέρων μεθ' ἐαυτοῦ διαφόρους ἐπισήμους ἄνδρας, φυλακισθέντας περισσότερον ἢ ὀλιγώτερον καιρὸν, κατ' ἀναλογίαν τοῦ ζήλου των πρὸς τὴν καθολικὴν θρησκείαν, καὶ ἐλευθερωθέντας τότε ἀμέσως κατὰ διαταγὴν τῆς βασιλίσσης.

— Σηκώσου, μυλόρδε δούξ τοῦ Νορφόλκ, εἶπε μὲ φωνὴν κατανύξεως πρὸς ἕνα ἐξ αὐτῶν, γέροντα σεβάσμιον, γονυπετήσαντα ἔμπροσθέν της· ἀκυρόνω τὴν κατὰ σοῦ ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ πατρός μου. Τὰ ἀξιώματά σου, ὁ βαθμός σου, αἱ τιμαὶ σου καὶ τὰ κτήματά σου θὰ σοῦ ἐπιστραφοῦν.

Μετὰ τὸν δοῦκα, ἐπροχώρησεν ὁ Γάρδινερ, ἐπίσκοπος τοῦ Βιντσέστερ.

— Ὅχι μόνον, τοῦ εἶπεν ἡ βασίλισσα, ἡ Πανιρότης σου θ' ἀποκατασταθῇ εἰς τὴν ἐπισκοπὴν σου,

ἀλλὰ θὰ περιβληθῇ καὶ μὲ ἄλλα ὑψηλότατα ἀξιώματα. Σὲ διορίζω λόρδον ἀρχιγραμματέα τοῦ βασιλείου.

— Ἡ Μεγαλειότης σου μὲ τιμᾷ ὑπὲρ τὸ δέον, ἀπεκρίθη ὁ Γάρδινερ θλιβὼν εἰς τὰ χεῖλη του τὴν χεῖρα τῆς Μαρίας.

— Ἀνταμείβω τὴν ἀξίαν σου, μυλόρδε, ἀπεκρίθη· — πλὴν περιμένε μίαν στιγμὴν. Ἐγὼ νὰ ἐνασχοληθῶ καὶ περὶ ἄλλων τινῶν ἀκόμῃ.

Τὸν Γάρδινερ διεδέχθη ἐπίσκοπος ἄλλος ἐκθρονισθείς· ἦτον δὲ οὗτος ὁ Βόννερ.

— Μυλόρδε, τοῦ εἶπεν ἡ Μαρία, προσκαλεῖσαι εἰς τὴν ἐπισκοπικὴν ἔδραν τοῦ Λονδίνου, καὶ ὁ ἀνοικεῖως κατέχων αὐτὴν σήμερον ἐπίσκοπος Ρίδλεϋ θὰ λάβῃ τὴν θέσιν σου εἰς τὸν Πύργον. — Μυλόρδε, ἐπρόσθεσεν ἀπευθυνομένη πρὸς τὸν διοικητὴν, ἃς συλληφθῇ ὁ Ρίδλεϋ ἀμέσως.

— Σοῦ τὰ προεῖπα ὅλα ταῦτα μυλόρδε, εἶπεν ὁ βενάρ πρὸς τὸν

Πεμπρόκ. Ὁ Ρίδλεϋ πληροῖται μὲ τὴν ἐλευθερίαν του τὴν τελευταίαν διδαχὴν του· καὶ ὁ Κράμμερ δὲν θ' ἀργήσῃ νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ.

Καὶ ἄλλοι φυλακισμένοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ Τρώνσταλ, ἐπίσκοπος τοῦ Λούραμ, καὶ ἡ δούκισσα τοῦ Σόμμερσετ, ἐπλησίασαν τότε, καὶ ἔτυχαν ἐπίσης εὐνοϊκωτάτης ὑποδοχῆς. Ὁ τελευταῖον παρουσιασθείς ἦτον νέος, εὐγενεστάτης καλλονῆς, Ἐδουάρδος Κουρτεναὶ καλούμενος, υἱὸς τοῦ μαρκεσιῦ Ἐξέτερ, καρατομηθέντος κατὰ τὸ 1538. Ἐκτοσε ὁ νέος οὗτος ἐστέναζεν εἰς τὰς φυλακάς· ἔγγονος δὲ ὦν τῆς Αἰκατερίνης, νεωτέρας τῶν θυγατέρων Ἐδουάρδου τοῦ Δ', κατήγετο ἀπὸ βασιλικὸν αἷμα, καὶ ὁ πατήρ του εἶχεν ἀναγορευθῆ διὰδοχος τοῦ στέμματος.

— Καλῶς ὤρισες, ἐξάδελφε, εἶπεν ἡ Μαρία καὶ ἔδωκε πρὸς αὐτὸν τὴν χεῖρά της νὰ τὴν φιλήσῃ. Ἡ καταδίκη σου θ' ἀκυρωθῇ· καὶ, ἂν δὲν ἡμπορῶ νὰ ἐπαναφέρω μεταξὺ τῶν ζώντων τὸν πατέρα σου, ἡμπορῶ τοῦλάχιστον ν' ἀποκαταστήσω τὴν τύχην τοῦ υἱοῦ σου. Ἀπὸ τῆς σήμερον, εἶσαι κόμης τοῦ Δεθονσάϊρ· τὸ δίπλωμά σου θὰ ἐκδοθῇ ταχέως, καὶ θὰ ἐπαναλάβῃς ὅσα τῶν κτημάτων τοῦ πατρός σου ἔγιναν περιουσίᾳ τοῦ στέμματος.

Ἐνῷ ὁ Κουρτεναὶ τῆς ἐξέφραξε τὴν εὐγνωμοσύνην του, ἡ βασιλισσα ἐμειδίασε πρὸς αὐτὸν μὲ τὴν χάριν, ὥστε πολλοὶ τῶν περιστῶτων ἤρχισαν νὰ ὑποπτεύουν ὅτι δὲν ἦτον παραδόξον νὰ τὸν ἐκλέξῃ νυμφίον τῆς.

— Τὸ μείδιμα τοῦτο τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος πρὸς τὸν Κουρτεναὶ, παρετήρησεν ὁ Περμπρόκ κινῶν διὰ τοῦ ἀγκῶνος τὸν Ρενάρ, περιέχει, ὁ Θεὸς νὰ μὲ συγχωρήσῃ! ὑπανδρείας ὑπόσχεσιν.

— Οὐμ! ἀπεκρίθη ὁ πρέσβυς, αἰσθημα τοιοῦτο πρέπει νὰ ἐριζώθῃ εἰς τὰς ἀρχάς του. Ἐχω δι' αὐτὴν νυμφίον ἄλλον κατὰ νοῦν.

— Τὸν κύριόν σου, τὸν βασιλέα Φίλιππον τῆς Ἰσπανίας, στοιχηματίζω, ἐπανέλαθεν ὁ Περμπρόκ. Συνοικίσουν καταλλήλῃον τῷ ὄντι, ἂν ὁ Φίλιππος δὲν ἦτον καθολικός.

Ὁ Ρενάρ ἐθεβαίωσε τὴν ὑπόθεσιν ταύτην διὰ τῆς σιωπῆς του, χωρὶς νὰ δείξῃ μολαταῦτα ὅτι θεώρει πολὺ σπουδαίαν τὴν ἔνστασιν.

— Πολὺ εὐχαριστοῦμαι ὅτι ἀνεκάλυψα τὸ μυστήριον τοῦτο, εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ πρέσβυς τῆς Γαλλίας Νουάλ, ὅστις ἔτυχε πλησίον καὶ ἤκουσε τὴν συνομιλίαν. Δὲν θὰ νύχαριστεῖτο θεοβαίως ὁ κύριός μου Ἑρρίκος ὁ Β' νὰ γείνῃ τοιοῦτος σύνδεσμος μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Ἰσπανίας. Κηρύττομαι ὑπὲρ τοῦ Κουρτεναὶ καὶ κατὰ τῶν σχεδίων τοῦ Ρενάρ.

Ἀφοῦ ἠκούσθη ὅλους τοὺς φυλακισμένους, τοὺς ἀπαγχθέντας ἐνώπιόν τῆς, ἡ Μαρία διέταξε νὰ ἐλευθερωθῇ ὅστιςδήποτε ἐκρατεῖτο εἰς τὴν φυλακὴν ὡς καθολικός.

— Πρώτη μου φροντίς, ἐπρόσθεσε, θὰ ἦναι νὰ τελῶσιν τὰ μνημόσυνα τοῦ ἀδελφοῦ μου Ἐδουάρδου τοῦ ΣΤ', τοῦ ὁποῦν τὸ σῶμα, ἕνεκα τῶν ταρχῶν τοῦ σφετερισμοῦ, σφερεῖται ἀκόμη τῶν τιμῶν τῆς βωμικτικῆς κηδείας. Ἡ τελετὴ θὰ γείνῃ εἰς τὸ μοναστήριον Γουεστμίνστερ.

— Αὐτὸ δὲν ἔμπορεῖ νὰ γείνῃ, κυρία μου, εἶπεν ὁ ἀρχιεπίσκοπος Κράμμερ, ἐκεῖ παρὼν εὐρεθεῖς. Ὁ μακαρίτης βασιλεὺς ἦτον εὐαγγελικὸς τὴν θρησκείαν.

— Συλλογίσου καλὰ, μυλόρδε, πρὶν τολμήσῃς νὰ ἐναντιωθῇς εἰς τὴν θέλησίν μου, ἀπεκρίθη αὐτῇ ῶς ἡ βασιλισσα. Διέταξε ἤδη νὰ φυλακισθῇ ὁ Ρίτλφ, καὶ δὲν θὰ διστάσω νὰ διατάξω τὸ αὐτὸ καὶ περὶ τῆς Πανιερότητος Σου.

— Ἡ Μεγαλειότης Σου ἔμπορεῖς νὰ διατάξῃς ὅτι ἀγαπᾷς, ἀπεκρίθη εὐτόλμως ὁ Κράμμερ, πλην ἐγὼ θὰ ἐκπληρώσω τὸ χρέος μου, καὶ μὲ κίνδυνον ἀκόμη νὰ σὲ δυσχερεστήσω. Ὁ ἀδελφός σου βασιλεὺς, κυρία μου, ἐπρέσβευε τὴν εὐαγγελικὴν θρησκείαν, ἥτις εἶναι τὴν σήμερον . . . μολονότι ὁ Θεὸς ἡξέουρε διὰ πόσον ἀκόμη καιρὸν . . . θρησκεία τοῦ Κράτους· πρέπει λοιπὸν νὰ κηδευθῇ κατὰ τὰ ἔθιμα τῆς μεταρρυθμισθείσης θρησκείας. Κἀμμία ἄλλη τελετὴ παρὰ τὴν τῆς μεταρρυθμισθείσης θρησκείας δὲν θὰ τελεσθῇ εἰς τὸ μοναστήριον Γουεστμίνστερ, ἐνόσω ἐγὼ θὰ διατηρῶ σκίαν τοῦλάχιστον ἐκκλησιαστικῆς ἐξουσίας.

— Πολὺ καλὰ, μυλόρδε. Ἢμπορεῖ νὰ εὐρεθῇ τὸ

μέσον νὰ γείνῃ καὶ ἡ Πανιερότης Σου συγκαταβατικώτερος. Ἀῦριον θὰ δημοσιεύτῃ τὴν ὁμολογίαν τῆς πίστεώς μου. Ἐννοῶ δὲ καὶ ἀπαιτῶ ὥστε τὰς λέξεις αἵρετικὸς καὶ παπόρρων νὰ μὴ τὰς μεταχειρίζεται κανεὶς ὡς ὄνειδος.

— Ἰκανὸν καιρὸν ἔζησας, ἀνέκραξεν ὁ δούξ τοῦ Νορθόλκ γονυπετήσας, ἀφοῦ βλέπω τέλος πάντων ἀποκαλισταμένην τὴν θρησκείαν τῶν πατέρων μου!

— Ἡ θεία Πρόνοια, ἡ ἀγρυπνοῦσα ἐπὶ τῆς ζωῆς τῆς Ἐξοχότητος Σου, τοῦ εἶπεν ἡ Μαρία, καὶ σώσας τὸν τράχηλόν σου ἀπὸ τὴν καταδίκην ἥτις ἐφαίνετο ἄρσεντος, σ' ἐφύλαττε βεβαίως διὰ τὴν εὐτυχίᾳ, διὰ τὴν ἔνδοξον ταύτην ἡμέραν.

— Καὶ μὲ ἐφύλαττεν, ἀπεκρίθη ὁ δούξ, νὰ γείνω πιστὸς καὶ ἀφωτισμένος θεράπων τῆς Μεγαλειότητος Σου.

— Τί διατάσεις, Μεγαλειότης, ἠρώτησεν ὁ νοικοκυτῆς, περὶ τοῦ δουκὸς τοῦ Νορθουμπερλάνδ, περὶ τοῦ λόρδου Γουίλφρεδ Δῶδλεϋ, καὶ περὶ τῆς λέδης Ἰωάννας Δῶδλεϋ, συζύγου του;

— Οἱ δύο πρώτοι ἄς μένουν ἐγκλειστοί, ἐσώσθου δικασθῶν. Ἡ λέδη Ἰωάννα ἐπίσης ἄς μένῃ ὑπὸ κράτησιν προσωρινῶς . . . Τώρα, μυλόρδοι, ἄς εἰσέλθωμεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Α'.

Ἡ ἀποτυχία τοῦ δουκὸς τοῦ Νορθουμπερλάνδ, καὶ ἡ αὐστηρά αὐτοῦ ἐπὶ πολλὰς ἐβδομάδας κράτησις, ἐπροξένησαν, καὶ εἰς τὸ φυσικὸν καὶ εἰς τὸ ἠθικὸν αὐτοῦ, ἀποτέλεσμα ὄντως ὀλέθριον. Δὲν ἦτον πλέον ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος· ἀθυμία μελαγχολικὴ, ἡ μᾶλλον σκυθρωποτάτη ἀπόγνωσις, διεδέχθη τοὺς τολμηροτάτους τῆς φιλοδοξίας του διαλογισμούς· τὸ τοσοῦτο ζωηρὸν καὶ υπερήφκον βλέμμα του ἔγεινεν ἀμαυρὸν καὶ ἀνέσυχον· ἡ νοσερά ἰσχνότης τοῦ προσώπου του ἠλλοίωσε τὴν ἡρώϊκην φυσιογνωμίαν του· τὸ ὕψηλόν του ἀνάστημ' ἐκυρτώθη. Τέλος πάντων, μετέβη διαμιάς ἀπὸ τὴν ἀνδρικήν ἠλικίαν εἰς τὴν παρακμὴν τοῦ γήρατος. Μὲ χαρὰν λοιπὸν, οὕτως εἶπεν, ἔμαθεν ὅτι τὴν 18 αὐγούστου ἐμελλε νὰ δικασθῇ, τοῦτέστι νὰ καταδικασθῇ καὶ ὁ προσεγγίζων θάνατος, ἀντὶ νὰ τὸν καταβάλλῃ, ἀπέδωκεν εἰς αὐτὸν ὅλην τὴν πρώτῃν του σταθερότητα, τὴν ὁποίαν εἶχαν κλονίσαι διαδοχικῶς ἡ ἀδυναμία τῆς προσδοκίας καὶ ἡ χειροτέρευσις τῆς υγείας του. Δὲν ἠγνοεῖ ὅτι θὰ εἶχε δικαστὰς τοὺς προσωπικούς ἐχθρούς του, καὶ ἀπεφάσισε νὰ δείξῃ τοῦλάχιστον αξιοπρεπῆ διαγωγὴν ἐμπροσθέν των.

Ὁ πρωτότοκος υἱὸς του, Ἰωάννης Δῶδλεϋ, κόμης τοῦ Γώργουικ, καὶ ὁ μαρκήσιος τοῦ Νορθάμπτων, εἶχαν περιληφθῇ εἰς τὴν αὐτὴν μετὰ τοῦ δουκὸς κατηγορίαν· καὶ οὕτω, κατὰ τὴν προσδιορισθεῖσαν ἡμέραν, πρὶν ἀπυχθῶν εἰς τὸ Γουεστ-

μίνστερ-Χάλ, τοὺς ἤνωσαν καὶ τοὺς τρεῖς εἰς μεγίστην τινὰ αἰθούσαν, μεταβλήθεισαν μετὰ ταῦτα εἰς ναὸν καθολικὸν, τότε ὁμως χρησιμεύουσιν ὡς προαύλιον εἰς τοὺς δεσμούς τοῦ Πύργου τοῦ Λονδίνου.

Ἄμα ἰδὼν τὸν υἱὸν του, ὁ δούξ ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας του, παρακαλῶν αὐτὸν νὰ τὸν συγχωρήσῃ.

— Νὰ σέ συγχωρήσω; καὶ διατί;

— Διὰ τὸν θάνατόν σου.

— Αὐτὸ μὴ τὸ λέγεις. Ἐπεθύμησα, μὲ τὴν αὐτὴν θερμότητα μὲ ὅσῃ καὶ ἡ Ἐξοχότης Σου, τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐπιχειρήσεώς μας· δὲν εἶμαι λοιπὸν ὀλιγώτερον τῆς Ἐξοχότητός Σου ἔνοχος. Πρῶτος ἐγὼ ἐμελλὰ νὰ σέ συγχωρῶ διὰ τὴν νίκην· τελευταῖος λοιπὸν θὰ σέ ὀνειδίσω διὰ τὴν ἥτταν.

— Ὡ! ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου μόνῃς ἔπρεπε νὰ πέσῃ ἡ εὐθύνη ὀλόκληρος. Ἐγὼ ὅλα τὰ διωργάνισα· ἐγὼ ἔσκαψα τὴν ἄβυσσον ὅπου ἐπέσαμεν ὅλοι· καὶ, ἂν τώρα σὺ ἀποθνήσκῃς, ἐγὼ, τέκνον μου, σ' ἐφόνευσα!

— Μὴ φροντίζεις, πάτερ μου, περὶ τῆς τύχης μου· τὴν ζωὴν αὐτὴν, τὴν ὁποίαν ἀπὸ σέ ἔλαβας, τὴν θυσιάζω διὰ σέ εὐχαρίστως. Ἄν ἐπιμένῃς νὰ λάβῃς ἀπ' ἐμέ συγχώρησιν, ὦ! Θεέ μου! τὴν ἔχεις ἀναμφισβόλως· ἀλλ' ἐγὼ κυρίως πρέπει νὰ ζητήσω συγχώρησιν ἀπὸ σέ, καὶ, διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον, ζητῶ τὴν εὐλογίαν σου.

— Ἐχε τὴν, ἀγαπητέ μου υἱέ, καὶ εἴθε ὁ ὕψιστος νὰ μᾶς εὐσπλαγχνισθῇ ἀμφοτέροις! ἀνέκραξε μὲ ζέσιν πολλὴν ὁ Νορθουμπερλάνδ. Ἄν αἱ ἀπλούστεραι ἱερεῖαι ἡδύναντο νὰ συγκινήσουσι ὑπὲρ σοῦ τοὺς δικαστάς μας, δὲν θὰ παρέδιδεκα καὶ τὸ τελευταῖον τοῦτο μέσον· ἀλλὰ γνωρίζω πολὺ καλὰ ὅτι εἶναι ἀδυσώπητοι.

— Καλῆτερα νὰ πάθω χιλίους θανάτους, παρὰ νὰ ἰδῶ τὴν Ἐξοχότητά Σου ἐξυτελιζομένην εἰς τοιοῦτον βαθμόν! Μὴ τοὺς ζητῇς τίποτε ἄλλο, μυλόρδε, παρὰ ταχεῖαν ἀπόφασιν. Ὅχι ἐνώπιον δικαστῶν, ἀλλ' ἐνώπιον δημίων ἔχομεν νὰ ἐμφανισθῶμεν.

— Τοῦτο εἶναι ἀληθές, εἶπεν ὁ Νορθάμπτων. Δὲν ἔχομεν τίποτε νὰ ἐλπίσωμεν, καὶ ἐπομένως τίποτε νὰ φοβηθῶμεν. Τὸ παιγνίδιον τὸ ἐχάσαμεν, λοιπὸν πρέπει νὰ πληρώσωμεν.

— Ἐχεις δίκαιον, μυλόρδε, ἀπεκρίθη ἐναγκαλιζόμενος αὐτόν ὁ δούξ, πρέπει νὰ πληρώσωμεν· ἀλλὰ διατί νὰ μὴν ἡμπορῶ νὰ πληρώσω ἐγὼ δι' ὅλους!

— Ἀς ὑποφέρωμεν τὴν ἐναντίαν τύχην ὡς ἄνδρες, ἐπανελάθειν ὁ Νορθάμπτων, καὶ ἄς μὴν ἀρήσωμεν, διὰ τῆς ἀδυναμίας μας, νὰ θριαμβεύσουσι περισσότερον οἱ ἐχθροί μας. Ἐπειτα, ἡ ὑπομονή σου, μυλόρδε, ἀρκεῖ νὰ ἐμπνεύσῃ ὑπομονὴν καὶ εἰς ἡμᾶς τοὺς ἄλλους, οἵτινες, συγκρινόμενοι μὲ τὴν Ἐξοχότητά Σου, ὀλίγα ἔχομεν νὰ χάσωμεν.

— Ναί, ἀπεκρίθη ὁ Νορθουμπερλάνδ, ἡ ὑπομονή μου τῷ ὄντι εἶναι τοιαύτη, ὥστε δὲν ἤξεύρω ἂν ἐπιθυμῶ νὰ γείνω πάλιν ὅ,τι πρὸ ὀλίγου ἤμην. . . Καὶ μολαταῦτα, ἐπρόσθεσε σφίγγων τοὺς ὀδόντας του, μὲ μέθην χαρᾶς θ' ἀνελάμβανα τὴν ἐξουσίαν,

(Φυλλάδιον 45. Τομ. Β'.)

διὰ μίαν μόνην ὥραν, καὶ πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἐκδικηθῶ κατὰ τοῦ ἀθλήου. . .

— Τίνος;

— Τοῦ Σίμωνος Ρενάρ.

Τότε ἐπεκράτησε πρὸς καιρὸν σιωπὴ, καὶ ἔπειτα, ὁ Νορθουμπερλάνδ ἐπλησίασε πρὸς τὸν ἀξιωματικὸν τῆς φρουρᾶς, περιπατοῦντα εἰς τὸ βάθος τοῦ προαυλίου, καὶ τὸν ἠώτησεν ἂν ἤξευρε τίποτε περὶ τῶν σκοπῶν τῆς βασιλείσσης διὰ τὴν λέδην Ἰωάνναν Δώδλεϋ.

— Ἡ Μεγαλειότης Της, λέγουσι, ἀπεκρίθη ὁ ἀξιωματικὸς, κλίνει ὑπὲρ τῆς ἐπιεικείας· ἀλλ' οἱ σύμβουλοί της γνωμοδοτοῦν ὑπὲρ τῆς αὐστηρότητος.

— Ἀλλοίμονον! τὸ πιστεύω, εἶπεν ὁ δούξ· ἡ ἀδυσώπητος ἔχθρα των, καταδιώκουσα αὐτὴν, ἐμὲ καταδιώκει.

Τέλος πάντων, ἠνοίχθη πύλη μικρὰ καμαρωτῇ, πρὸς τὴν ὁποίαν διευθύνθη ὁ ἀξιωματικὸς, ἀφ' οὗ ἐπροσκάλεσε τοὺς δεσμίους νὰ τὸν ἀκολουθήσουσι, λέγων ὅτι ἡ φρουρά των τοὺς ἐπερίμενε· καὶ μετ' ὀλίγον, μεταξὺ δύο στοίχων δορυφόρων, ἐφθασαν οὗτοι εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Ταμέσως, ὅπου ἤσαν λαὸν πολὺν, ἀνυπόμονον νὰ ἰδῇ δυστυχοῦντα τὸν ἄνδρα ἐκεῖνον, τοῦ ὁποίου ἡ ἐγέρωχος εὐδαιμονία πρὸ πολλοῦ καταφρόνει τὸ κοινὸν μῖσος. Ὁ Νορθουμπερλάνδ, γνωρίζων ὅτι ὁ λαὸς δὲν τὸν ἠγάπα, ὅτι, μεταξὺ τοῦ ἀναριθμήτου τούτου τῶν περιέργων πλήθους, δὲν εἶχεν οὔτε ἓνα μόνον φίλον, καὶ ὅτι ὅλοι ἀπ' ἐναντίας ἔχαιραν διὰ τὴν πτώσιν του, δὲν ἐφαίνετο ποσῶς τεταραγμένος, ἀλλ' ἐπροχώρει μὲ βῆμα τόσον σταθερὸν, καὶ ἔστρεφε περὶ αὐτὸν βλέμματα τόσον ὑπερήφανα, ὥστε καθεὶς, διαβάζωντος αὐτοῦ, ἐκυριεύετο ὡς ἀπὸ μαγείαν, καὶ ἐχαμηλοῦεν ἀκουσίως τοὺς ὀφθαλμούς. Τὸ βάδισμα τοῦ Νορθάμπτων ἦτον σοβαρὸν καὶ ἀξιοπρεπές, τὸ δὲ τοῦ Γώργουικ ἀγέρωχον καὶ ὑπεροπτικόν. Προηγεῖτο αὐτῶν ὁ ἄρχων δεσμοφύλαξ, ὅστις, κατὰ τὴν τότε εἰς τὰ τῆς ἐσχάτης προδοσίας ἐγκλήματα συνήθειαν, ἐβάσταζεν ἐπὶ τῶν ὤμων πέλεκυν τοῦ ὁποίου τὴν κόψιν ἔπρεπε νὰ κρατῇ γυρισμένην πρὸς τοὺς καταδίκους μὲν ἂν ἐκαταδικάζοντο, πρὸς τὸ ἀντίθετον δὲ μέρος ἂν ἀθωνόνοντο, ἢ πρὸ τῆς ἀποφάσεως.

(Ἀκολουθεῖ.)

ΠΕΡΙ ΕΝΟΣ ΤΩΝ ΜΥΘΩΝ ΤΟΥ ΛΑΦΟΝΤΑΙΝΟΥ.

Ὁ πατὴρ Φριδερίκου τοῦ Μεγάλου, Γουλιέλμος ὁ Α', βασιλεὺς τῆς Πρωσσίας, ὁ μονάρχης ἐκεῖνος ὁ θεωρῶν ἀνοίκιστον εἰς τὴν βασιλικὴν ἀξιοπρέπειαν τὸ νὰ παίξῃ ὁ υἱὸς αὐτοῦ τὸν αὐλὸν, ἔπαιζεν ὁ ἴδιος τὴν γραφίδα, μὲ μόνην ταύτην τὴν διαφορὰν, ὅτι ὁ μὲν Φριδερίκος ἦτον μουσικὸς ὄχι εὐκαταφρόνητος, ὁ δὲ Γουλιέλμος ἦτον ὁ χειρότερος τῶν ζωγράφων.

Ἀλλὰ πάντοτε οἱ βασιλεῖς ἔχουν τὸ προνόμιον τοῦ νὰ ᾄδῃ κακοὶ τεχνῖται. Αἱ τέχναι χρεωστοῦν εἰς αὐτοὺς διὰ τοῦτο πλειστέρην εὐγνωμοσύνην, διότι τὸ στέμμα ἀναγνωρίζει ἄλλο στέμμα.

Ὁ Γουλιέλμος λοιπὸν οὗτος εἶχεν, ἐν τῇ τῶν